

Δείκτες Επικοινωνιακής Επάρκειας Κατανόησης και Παραγωγής Γραπτού και Προφορικού Λόγου Β1/Β2

Επίπεδο Β1

Κατανόηση γραπτού λόγου

Στη διάρκεια της εξέτασης για την αξιολόγηση κατανόησης γραπτού λόγου, οι υποψήφιοι του επιπέδου «μέτρια γνώση» (Β1) πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν την κεντρική ιδέα και τα βασικά σημεία γραπτού κειμένου σχετικού με διάφορα κοινωνικά θέματα, ζητήματα εργασίας, εκπαίδευσης, ψυχαγωγίας, κτλ. Πιο συγκεκριμένα, αναμένεται να είναι σε θέση να:

- 01.** Αναγνωρίζουν την προέλευση και τον αποδέκτη ενός απλού κειμένου (διαφημιστικό έντυπο, γράμμα, φυλλάδιο με οδηγίες, ταξιδιωτικό φυλλάδιο κτλ.).
- 02.** Κατανοούν, αρκετά καλά, κείμενα με απλή δομή που αναφέρονται σε δραστηριότητες της καθημερινής ζωής.
- 03.** Κατανοούν το γενικό νόημα ενός κειμένου, την κεντρική του ιδέα και το θέμα το οποίο πραγματεύεται.
- 04.** Αναγνωρίζουν τα σημαντικά σημεία σε απλά κείμενα σχετικά με οικεία θέματα.
- 05.** Κατανοούν τα γενικά συμπεράσματα απλών άρθρων στα οποία αναπτύσσονται διάφορα επιχειρήματα.
- 06.** Εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικές με οικεία θέματα και κάποιες ουσιαστικές λεπτομέρειες.
- 07.** Βρίσκουν τις πληροφορίες που χρειάζονται από τα συμφραζόμενα.
- 08.** Κατανοούν, αρκετά καλά, κείμενα που περιγράφουν γεγονότα, απλά συναισθήματα και επιθυμίες.
- 09.** Κατανοούν οδηγίες χρήσης διάφορων συσκευών κοινής χρήσης.
- 10.** Εντοπίζουν και κατανοούν απλές στατιστικές πληροφορίες και απλά γραφήματα που περιέχονται σε κείμενα με οικεία θέματα.

Παραγωγή γραπτού λόγου και γραπτή διαμεσολάβηση

Στη διάρκεια της εξέτασης για την αξιολόγηση παραγωγής γραπτού λόγου, οι υποψήφιοι σε αυτό το επίπεδο πρέπει να είναι σε θέση να διατυπώνουν συνεχή και συνεκτικό γραπτό λόγο πάνω σε θέματα που αφορούν το ευρύ κοινό, εκφράζοντας τις απόψεις τους γι' αυτά, ή γύρω από προσωπικά θέματα, αναφερόμενοι σε εμπειρίες, σχέδια, προθέσεις τους, κτλ. Πιο συγκεκριμένα αναμένεται να μπορούν να:

11. Γράφουν σχετικώς σύντομα κείμενα (όπως προσωπική επιστολή, ηλεκτρονικό μήνυμα ή σημείωμα) και να δώσουν ή να ζητήσουν πληροφορίες για καθημερινά γεγονότα.
12. Περιγράφουν με λεπτομέρειες, σε προσωπικές επιστολές, διάφορα γεγονότα, εμπειρίες, εντυπώσεις και συναισθήματα.
13. Περιγράφουν με σαφήνεια ένα πρόβλημα ή μια κατάσταση.
14. Αποδίδουν με σχετική σαφήνεια τα κύρια σημεία ενός οικείου θέματος.
15. Περιγράφουν το περιεχόμενο και την πλοκή ενός βιβλίου ή μιας ταινίας.
16. Περιγράφουν σχέδια, φιλοδοξίες, στόχους.
17. Γράφουν τη γνώμη τους για οικεία θέματα, με αιτιολόγηση.
18. Γράφουν μια σχετικά απλή αναφορά, τονίζοντας τα κύρια σημεία μιας περίπτωσης.
19. Δίνουν πληροφορίες για τον εαυτό τους σε μορφή βιογραφικού σημειώματος.
20. Συνθέτουν ένα σύντομο κείμενο που να συμπύσσει ή να απλοποιεί πληροφορίες από κείμενα γραμμένα στη μητρική τους ή στην ξένη γλώσσα.
21. Μεταφέρουν στην ξένη γλώσσα γενικές πληροφορίες από ένα ή περισσότερα σύντομα γραπτά κείμενα που είναι διατυπωμένα στη μητρική τους γλώσσα και που αφορούν στον καιρό, στις συγκοινωνίες, μενού εστιατορίων, ώρες λειτουργίας τραπεζών και καταστημάτων, δημόσιες ανακοινώσεις, κτλ.

Κατανόηση προφορικού λόγου

Στη διάρκεια της εξέτασης για την αξιολόγηση κατανόησης προφορικού λόγου, οι υποψήφιοι του επιπέδου αυτού πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν την κεντρική ιδέα ενός σύντομου προφορικού κειμένου σχετικού με διάφορα θέματα, σε οικογενειακό, κοινωνικό, εργασιακό ή εκπαιδευτικό περιβάλλον. Πιο συγκεκριμένα απαιτείται να είναι σε θέση να:

22. Κατανοούν τα κύρια σημεία μιας συζήτησης μεταξύ ομιλητών που έχουν άριστο επίπεδο γνώσης ή είναι φυσικοί ομιλητές της γλώσσας-στόχου, εφόσον ο λόγος τους είναι καθαρός και χωρίς ιδιαιτερότητες.
23. Εντοπίζουν και κατανοούν κάποιες πληροφορίες από ζωντανό ή ηχογραφημένο προφορικό λόγο, όταν αυτός είναι απλός και αναφέρεται σε θέματα οικεία, σχετικά με καθημερινές δραστηριότητες, με την επαγγελματική ζωή, την εκπαίδευση, τον ελεύθερο χρόνο, κτλ.
24. Κατανοούν το γενικό νόημα αλλά και κάποιες ουσιαστικές πληροφορίες από τηλεοπτικά ή ραδιοφωνικά προγράμματα¹ που αναφέρονται σε θέματα της επικαιρότητας, εφόσον ο λόγος είναι απλός και καθαρός.
25. Κατανοούν το γενικό νόημα και κάποιες λεπτομέρειες μιας διάλεξης που αναφέρεται σε οικείο θέμα.
26. Κατανοούν επιχειρήματα.
27. Κατανοούν απλές τεχνικές πληροφορίες, όπως οδηγίες λειτουργίας εξοπλισμού καθημερινής οικιακής χρήσης.

Παραγωγή προφορικού λόγου και προφορική διαμεσολάβηση

Στη διάρκεια της εξέτασης οι υποψήφιοι πρέπει να δείξουν ότι είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε συνθήκες που προσφέρονται για τη χρήση της, όπως κατά τη διάρκεια ταξιδιών ή διακοπών σε περιοχές όπου χρησιμοποιείται η γλώσσα-στόχος ή στη χώρα της, στη διάρκεια συναντήσεων με ξένους επισκέπτες, κτλ.

Πρέπει επίσης να μπορούν να διατυπώνουν συνεχή και συνεκτικό προφορικό λόγο πάνω σε θέματα που αφορούν το ευρύ κοινό, εκφράζοντας τις απόψεις τους γι' αυτά, ή γύρω από προσωπικά θέματα, αναφερόμενοι σε εμπειρίες, σχέδια, προθέσεις τους, κτλ. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει να είναι σε θέση να:

28. Περιγράφουν με λεπτομέρειες διάφορα γεγονότα –προσωπικά ή όχι–, εμπειρίες, εντυπώσεις και συναισθήματά τους.
29. Συνοψίζουν τα κύρια σημεία ενός οικείου θέματος.
30. Αναπτύσσουν ένα οικείο θέμα.
31. Εκθέτουν απλά επιχειρήματα και αντιθέσεις για κάποιο οικείο θέμα.

¹ Στην περίπτωση αποσπάσματος από τηλεοπτική εκπομπή, το οπτικό ερέθισμα που το συνόδευε δεν πρέπει να είναι απαραίτητο για την κατανόηση του ακουστικού/ηχητικού ερεθίσματος.

32. Παίρνουν μέρος σε μια συζήτηση μεταξύ φυσικών ομιλητών της γλώσσας-στόχου και να εκφέρουν τη γνώμη τους και επιχειρήματα πάνω σε οικεία θέματα.
33. Προτείνουν λύσεις για κάποιο απλό πρόβλημα.
34. Κάνουν κάποιες ανακοινώσεις.
35. Κάνουν περιγραφές, να δίνουν εξηγήσεις και να διατυπώνουν απλές υποθέσεις, με βάση κάποιο οπτικό ερέθισμα.
36. Διατυπώνουν απλά αιτήματα ή παράπονα και κάνουν κάποιες προτάσεις.
37. Δίνουν τα κύρια σημεία ενός θέματος για το οποίο είδαν, άκουσαν, διάβασαν.
38. Μιλούν για προσωπικά μελλοντικά τους σχέδια ή προγραμματισμό κινήσεων.
39. Μεταφέρουν στην ξένη γλώσσα πληροφορίες από ένα ή περισσότερα σύντομα γραπτά κείμενα που είναι διατυπωμένα στη μητρική τους γλώσσα και αφορούν σε οικεία θέματα.
40. Εντοπίζουν και αποκαθιστούν αποκλίσεις του λόγου τους (όπως ακατάλληλα επιτονικά ή συντακτικά σχήματα), προς αποκατάσταση της επικοινωνίας.

Επίπεδο B2

Κατανόηση προφορικού λόγου

Κατανόηση προφορικού λόγου από φυσικό ομιλητή παρόντα ή όχι (π.χ. από τηλέφωνο, ραδιόφωνο, τηλεόραση, τηλεφωνητή, κτλ.). Πιο συγκεκριμένα, οι υποψήφιοι αναμένεται να είναι σε θέση να:

01. Κατανοούν γενικά, συνολικά ή σφαιρικά ένα κείμενο
02. Εντοπίζουν ειδικές πληροφορίες από προφορικό κείμενο
03. Αναγνωρίζουν τα κύρια σημεία ενός συνεχούς λόγου ή μιας συζήτησης
04. Αναγνωρίζουν το ύφος του ομιλητή (να μπορούν να απομονώνουν τα διακριτικά επίσημου και οικείου τόνου)
05. Ανιχνεύουν τους δείκτες της ταυτότητας ή της ιδιότητας του ομιλητή
06. Διακρίνουν το είδος της σχέσης μεταξύ δύο άλλων ομιλητών
07. Αντιδρούν σε μια οδηγία ή υπόδειξη
08. Διακρίνουν επικοινωνιακά σημαντικούς φθόγγους
09. Αποκαθιστούν τον ελλιπή λόγο (λόγω θορύβου στο κανάλι).

Παραγωγή προφορικού λόγου

Παραγωγή προφορικού λόγου που απευθύνεται σε ακροατή ή ακροατές παρόντα/-ες ή όχι (π.χ. στο τηλέφωνο ή στον τηλεφωνητή, κτλ.). Πιο συγκεκριμένα οι υποψήφιοι αναμένεται να μπορούν να:

- 10.** Προσεγγίζουν τον άλλο (να μπορούν να απευθύνονται σε γνωστό και άγνωστο άτομο)
- 11.** Εκφράζουν χαιρετισμούς, ευχές, ευχαριστίες, συγγνώμες, συγχαρητήρια, συλλυπητήρια
- 12.** Αναφέρονται στον λόγο άλλου ή σε γεγονός
- 13.** Μεταδίδουν τον λόγο τρίτου «επί λέξει» ή συνοπτικά, με διατυπωμένο ή υπαινικτικό σχόλιο
- 14.** Αναφέρονται σε γεγονότα και να μπορούν να αφηγούνται/εξιστορούν περιστατικά
- 15.** Παρουσιάζουν τον εαυτό τους ή ένα τρίτο πρόσωπο/-α
- 16.** Παρουσιάζουν ένα αντικείμενο ή θέμα
- 17.** Περιγράφουν ένα πρόσωπο, αντικείμενο ή κατάσταση
- 18.** Χαρακτηρίζουν ένα πρόσωπο, αντικείμενο, κατάσταση ή θέμα
- 19.** Διατυπώνουν/υποστηρίζουν μια άποψη, εκτίμηση (να μπορούν να παραθέτουν, να προσθέτουν επιχειρήματα, να συνάγουν συμπεράσματα)
- 20.** Εκφράζουν συναισθήματα
- 21.** Διατυπώνουν αιτήματα, προτάσεις
- 22.** Παρέχουν/ζητούν πληροφορίες, εξηγήσεις, διευκρινίσεις
- 23.** Εκδηλώνουν στάση (επιφύλαξη, διαφωνία, δυσφορία, άρνηση).

Προφορική διάδραση

Απαιτεί αθροιστικά τις επιμέρους δεξιότητες της κατανόησης και της παραγωγής προφορικού, αλλά και άλλες, όπως οι παρακάτω. Πιο συγκεκριμένα οι υποψήφιοι πρέπει να μπορούν να:

24. Λαμβάνουν το λόγο σε συζήτηση
25. Διακόπτουν το συνομιλητή, χωρίς πρόκληση «ρήξης», δηλαδή ακολουθώντας τις επιτρεπτές κοινωνικές-συνομιλιακές νόρμες
26. Συμπληρώνουν τον ατελή λόγο του συνομιλητή, προς υποβοήθησή του ή για έκφραση συμφωνίας
27. Διορθώνουν ή να συμπληρώνουν ή να διευκρινίζουν το λόγο, μετά την λεκτική ή μη αντίδραση του συνομιλητή.

Κατανόηση γραπτού λόγου

Κατανόηση γραπτού κειμένου, με ή χωρίς εικονικές συμπληρωματικές παραστάσεις (π.χ. φωτογραφία, διάγραμμα, σκίτσο, κτλ.). Πιο συγκεκριμένα, οι υποψήφιοι πρέπει να είναι σε θέση να:

28. Αναγνωρίζουν τους προσδιοριστικούς δείκτες της προέλευσης και του επικοινωνιακού σκοπού ενός γραπτού (μορφή, διάταξη, γραφισμός)
29. Κατανοούν το θέμα αναφοράς: πρόσωπο, αντικείμενο, έννοια, διαδικασία, κατάσταση, φαινόμενο
30. Εντοπίζουν ειδικές πληροφορίες (χρόνου, τόπου, μέτρων, κτλ.) που παρέχονται από το γλωσσικό ή το μη γλωσσικό περιεχόμενο ενός οπτικού ή γραπτού κειμένου
31. Αναγνωρίζουν τους προσδιοριστικούς δείκτες της ταυτότητας του συντάκτη, του αποδέκτη και της μεταξύ τους ενδεχόμενης σχέσης
32. Εντοπίζουν τους δείκτες της διάθεσης ή του ύφους του συντάκτη, της στάσης του συντάκτη απέναντι στο αναφερόμενο ή στον αποδέκτη
33. Κατανοούν γραπτές οδηγίες, εντολές, υποδείξεις
34. Αναγνωρίζουν τη σχέση μεταξύ δύο ή περισσότερων γραπτών
35. Αποκαθιστούν τα δυσανάγνωστα ή απόντα σημεία ενός γραπτού
36. Αναγνωρίζουν τη συνέχεια μεταξύ δύο ή περισσότερων αποσπασμάτων
37. Διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ δύο γραπτών αναφερόμενων στο ίδιο θέμα.

Παραγωγή γραπτού λόγου

Παραγωγή γραπτού κειμένου που απαιτεί η περίπτωση επικοινωνίας η οποία το προκαλεί –επιλογή κατά περίπτωση της μορφής, του ύφους και του λεξιλογίου του απαιτούμενου από τη νόρμα είδους λόγου (π.χ. δήλωση, αίτηση, ανακοίνωση, αγγελία, αναφορά) και του ενδεδειγμένου μέσου (π.χ. επιστολή, σημείωμα, κτλ., μέσω ταχυδρομείου ηλεκτρονικού ή συμβατικού, σελίδας εντύπου μαζικής ενημέρωσης, κάρτα, απλού φύλλου χαρτιού, κτλ.). Πιο συγκεκριμένα οι υποψήφιοι πρέπει να μπορούν να:

38. Απευθύνονται σε γνωστό ή άγνωστο πρόσωπο, σε άτομο ή σε οργανισμό, προσωπικά ή εκ μέρους ομάδας
39. Αναφέρονται σε γεγονός, σε πληροφορία ή σε κείμενο
40. Αφηγούνται περιστατικά ή προσωπικές εμπειρίες
41. Χρησιμοποιούν δείκτες τοποθέτησης σε χρόνο, τόπο
42. Περιγράφουν καταστάσεις
43. Παρουσιάζουν αντικείμενα, άλλα κείμενα, θέματα ή προβλήματα
44. Διατυπώνουν ευχές, ευχαριστίες, απολογίες, συγχαρητήρια, συμπάθεια
45. Παρουσιάζουν τον εαυτό τους (από επισκεπτήριο έως αναλυτικό βιογραφικό)
46. Παρουσιάζουν/συστήνουν τρίτο
47. Χαρακτηρίζουν πρόσωπα, αντικείμενα ή θέματα
48. Διατυπώνουν/υποστηρίζουν απόψεις, εκτιμήσεις (επιχειρηματολογία-συμπέρασμα)
49. Εκφράζουν συναισθήματα
50. Διατυπώνουν αιτήματα, προτάσεις
51. Παρέχουν/ζητούν πληροφορίες, εξηγήσεις, διευκρινίσεις
52. Μεταδίδουν το λόγο τρίτου «επί λέξει» ή συνοπτικά, με διατυπωμένο ή υπαινικτικό σχόλιο
53. Εκδηλώνουν γραπτά στάση (να διατυπώνουν επιφύλαξη, διαφωνία, διαμαρτυρία, άρνηση) σε γλωσσικό ή μη γλωσσικό γεγονός.

Προφορική ή γραπτή διαμεσολάβηση

Πρόκειται για τις περιστάσεις επικοινωνίας που εμπλέκουν τουλάχιστον τρία άτομα. Ο εξεταζόμενος διαμεσολαβεί ανάμεσα σε δύο συνομιλητές, για να μεταδώσει στον καθένα από αυτούς την ουσία των λεγομένων του άλλου (π.χ. ο εξεταζόμενος μεσολαβεί ανάμεσα σε έναν Ιταλό που δεν μιλάει ελληνικά και σε έναν Έλληνα που δεν μιλάει ιταλικά). Η διαμεσολάβηση δεν ταυτίζεται με τη μετάφραση, αφού στην πρώτη αυτός που διαμεσολαβεί μπορεί να μεταφέρει μόνο τα βασικά σημεία ή να προσθέσει σχόλιο, κτλ. Πιο συγκεκριμένα οι υποψήφιοι αναμένεται να μπορούν να:

54. Μεταφέρουν στην ξένη γλώσσα τα κύρια σημεία οποιουδήποτε γραπτού ή προφορικού λόγου διατυπωμένου στη μητρική γλώσσα.
55. Συναιρούν λόγο σε επίπεδο γλωσσικής πράξης (να χρησιμοποιούν «συναιρετικά» ρήματα)

- 56.** Παρουσιάζουν ερμηνευτικά το περιεχομένου ενός γραπτού, προφορικού ή εικονικού κειμένου (να χρησιμοποιούν «εισαγωγικά» ρήματα).

«Γλωσσική συνείδηση» (στον προφορικό ή τον γραπτό λόγο)

Πρόκειται για την ικανότητα του ατόμου να αναγνωρίζει ή να κάνει συνειδητά την επιλογή των υπαρχόντων σε μια ξένη γλώσσα μέσω, για να πετύχει τον επικοινωνιακό στόχο του. Το άτομο έχει σαφή γνώση των μέσων του νέου συστήματος επικοινωνίας, σε αντιδιαστολή με τα μέσα της «μητρικής» του γλώσσας. Αυτή η μακρο-δεξιότητα διατρέχει όλες τις άλλες ή συνυπάρχει με αυτές. Πιο συγκεκριμένα οι υποψήφιοι οφείλουν να μπορούν να:

- 57.** Εντοπίζουν αμφίσημες, ή πολύσημες διατυπώσεις και να άρουν την αμφισημία
58. Εντοπίζουν ορθογραφικά λάθη σε γραπτό ή λάθη/σφάλματα άρθρωσης σε προφορικό κείμενο και να τα αποκαθιστούν
59. Επιλέγουν την κατάλληλη λεξική μονάδα ή τον κατάλληλο γλωσσικό τύπο με δεδομένα τα συμφραζόμενά τους
60. Επιλέγουν το κατάλληλο για την περίπτωση επιτονικό ή/και συντακτικό σχήμα που μπορεί να αποκλίνει από το αντίστοιχο σχήμα της μητρικής.